

Agendapunt

voor de vergadering van het algemeen bestuur RUD Drenthe

12 april 2023

Datum: 30 maart 2023

Opsteller: M. van den Berg

M. Heidekamp-Prins, directeur RUD Drenthe

Openbaar: ja

Advies eigenarenoverleg 23 februari, 7 en 28 maart:

De stukken zijn in meerdere sessies besproken in het eigenarenoverleg. De ontvangen feedback van de eigenaren is van een reactie voorzien en zo veel als mogelijk verwerkt in de stukken. De eigenaren adviseren voor de meerjarenraming uit te gaan van de indexcijfers van het CPB, dit advies is overgenomen.

Advies over voorstel / memo financiële doorwerking Omgevingswet

De eigenaren onderkennen dat de invoering van de Omgevingswet leidt tot een toename van werkzaamheden bij omgevingsdiensten. Dit blijkt mede uit het onderzoek van Cebeon. De uitgevoerde impactanalyses geven verschillende uitkomsten. De eigenaren hechten daarom aan een goede voorbereiding. Het eigenarenoverleg ziet daarmee de noodzaak om de impact voor de RUD Drenthe in 2023 beter in beeld te brengen (en de te maken keuzes). Eventuele keuzes bij de 2^e fase U&H-strategie in relatie tot risico en kwaliteit kunnen hier mogelijk een rol bij vervullen. De in beeld gebrachte impact kan vervolgens worden opgenomen in het jaarprogramma 2024 en worden verwerkt in een begrotingswijziging 2024. De eigenaren spreken daarom de voorkeur uit voor het alternatieve scenario om in de eigen begroting (van de deelnemers) een risicoreservering Omgevingswet RUD Drenthe op te nemen (mede te gebruiken voor een begrotingswijziging 2024).

Onderwerp

Ontwerpbegroting RUD Drenthe 2024

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2024.
2. De ontwerpbegroting 2024 te baseren op:
 - a. De begroting 2023, inclusief wijziging;
 - b. Het jaarprogramma 2023 inclusief groeimodel 2024;
 - c. Het gewogen indexcijfer CPB voor loon- en prijsindexering;
 - d. Een productiviteitsnorm van 1276 uur per FTE, waarbij rekening is gehouden met een ziekteverzuimpercentage van 7 %;
 - e. Verschuiving van bevoegd gezag voor bodemtaken en aantal inrichtingen (provinciegemeenten) bij inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024;
 - f. Een incidenteel bedrag van €150K op te nemen voor de verplichte verrijking van het locatiebestand met milieubelastende activiteiten (mba's);
 - g. Een incidenteel bedrag van €100K op te nemen voor de aanbesteding van het zaakstelsel.
3. Een keuze te maken op welke wijze de toename van werkzaamheden na invoering Omgevingswet financieel doorwerken in het begrotingsjaar 2024:
 - a. Voorgesteld wordt om zekerheidshalve in de begroting 2024 7% extra budget (minimaal verwachte stijging ureninzet) op te nemen. Daarmee kan de formatie op orde worden gebracht en start de werving van extra personeel nog in 2023.
 - b. Alternatief: Na monitoring bijsturen en dekking meerkosten verwerken in een begrotingswijziging 2024 / afrekenen via verrekeningsystematiek (uren x integraal tarief).

Noodzaak tot reservering prognose extra bijdrage in begroting deelnemers (risico: vanwege de krappe arbeidsmarkt kan de RUD Drenthe niet ad hoc (flexibel) inspelen op een plotselinge stijging van vraag van de deelnemers).

4. De ontwerpbegroting 2024 voor zienswijzen voor te leggen aan de raden en staten middels de verzending van bijgesloten aanbiedingsbrief.
5. Na de zienswijzenprocedure de begroting 2024, met afweging van de ingediende zienswijzen, ter vaststelling voor te leggen in de vergadering van het algemeen bestuur van 4 september 2023.

Inleiding

In dit agendapunt wordt u verzocht om kennis te nemen van de ontwerp begrotingswijzing en deze voor zienswijze aan te bieden aan raden/staten.

Ten aanzien van de financiële doorwerking van de Omgevingswet in de ontwerpbegroting wordt u gevraagd om een keuze te maken. In bijgevoegde memo worden de scenario's toegelicht.

Voorheen was de ontwerpbegroting gebaseerd op een bestuurlijk vastgestelde kaderbrief waarbij tevens reacties van raden/staten waren betrokken. Met de keuze om de kaderbrief te vervangen door een voorjaarsgesprek worden de financiële kaders in een later stadium bestuurlijk besproken.

Motivatie

1.1 Voor het eerst geen kaderbrief met hoofdlijnen begroting

Anders dan vorige jaren is dit jaar niet meer gewerkt met een kaderbrief maar met een gespreksnotitie. Een gespreksnotitie op inhoud i.p.v financiële kaders. Dit betekent dat alleen het gesprek heeft plaats gevonden over een aantal inhoudelijke thema's zoals de Omgevingswet, het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel, de U&H-strategie, personeel en de aanbesteding van het zaakstelsel.

De financiële invulling hiervan en de overige randvoorwaarden worden bij de ontwerpbegroting besproken. Voorgesteld wordt om eind 2023, naast het vaststellen van een gespreksnotitie, ook in gesprek te gaan over de financiële kaders voor de begroting van 2025.

1.2 Met alle raden/staten zijn voorjaarsgesprekken gevoerd

Bij alle deelnemers zijn voorjaarsgesprekken GR gevoerd met de raden/staten. Tijdens deze gesprekken zijn vooral inhoudelijke vragen van de raad-/statenleden beantwoord. Deze vragen hadden betrekking op de opgenomen thema's in de gespreksnotitie en daarnaast ook op de voortgang van de aanbevelingen van de evaluatie. Uit de gesprekken waar de directie van de RUDD bij aanwezig was werd met name zorgen geuit over de onzekerheden die de Omgevingswet met zich meebrengt. Hierbij werd onder andere de benodigde capaciteit en de financiering van de bodemtaken die overgaan naar de gemeenten benoemd. Het uitgaan van een realistisch ziekteverzuimcijfer is in een aantal sessies onderschreven, uiteraard blijft de wens om te komen tot een lager percentage aanwezig.

1.3 Het AB stelt de begroting vast, het ontwerp stelt het DB vast

Het dagelijks bestuur stelt de ontwerpbegroting vast. Het algemeen bestuur stelt uiteindelijk de begroting vast nadat deze voor zienswijzen aan raden/staten is aangeboden. Deze werkwijze zorgt ervoor dat AB-leden vrij het gesprek kunnen hebben met hun eigen raads- en statenleden. Via dit voorstel wordt u daarom verzocht om kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen. Uiteraard is het wel gewenst om tijdens de vergadering het gesprek over beide ontwerpbegrotingen te voeren.

2.1 De ontwerpbegroting is mede gebaseerd op eerder gemaakte afspraken

In de begroting worden te verwachten ontwikkelingen vertaald naar de begroting 2024 van de RUD Drenthe. Hierbij zijn de begroting 2023, de begrotingswijziging 2023 en het jaarprogramma 2023 als basis toegepast. Dit betekent ook dat het meerjarig gemeentelijk groeimodel op basis van de herijking van de kentallen is verwerkt.

2.2 Het gewogen indexcijfer van het CPB is gehanteerd

Voor de indexering is uitgegaan van publicatie van macro economische verkenning CPB van 8 maart 2023. De werkelijke inflatiecijfers en loonontwikkeling 2024 leidt mogelijk tot een bijstelling op een later moment.

2.3 Verhoging productiviteitsnorm van 1230 naar 1276 uur per FTE

De inzet is erop gericht om het ziekteverzuimpercentage verder te verlagen. In 2023 wordt gerekend met 9%. Voorgesteld wordt om voor 2024 uit te gaan van 7%. Omdat de RUD Drenthe nog steeds in groei is en er dus ook in 2024 nog een flink aantal nieuwe medewerkers zullen instromen is het voorstel om de 50 uur reservering voor het inwerken/begeleiden van nieuw personeel te continueren. Beide onderdelen zorgen voor een verhoging van de productiviteitsnorm naar 1276 uur per FTE

2.4 Verschuiving bevoegd gezag onder Omgevingswet is opgenomen

De verschuiving van het bevoegd gezag voor een aantal inrichtingen is inzichtelijk gemaakt en verwerkt. De verschuiving van een deel van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten is ook budgettair neutraal opgenomen op basis van de eerdere afspraken. De gemeenten hebben nog geen duidelijkheid over de wijze waarop deze extra taken worden gefinancierd. De provincie had voor het jaar 2023 (toen werd uitgegaan van inwerkingtreding 1 juli 2023) aangegeven bereid te zijn deze taken voor de gemeenten te financieren. Dergelijke afspraken zijn voor 2024 nog niet gemaakt. Over de te hanteren kentallen voor de verschuiving van bedrijven die verschuiven van de provincie naar gemeenten worden nog afspraken gemaakt.

2.5 De omzetting naar MBA's is een omvangrijk project

In 2022 is een eerste verkenning gedaan voor de omzetting naar MBA's. Daarnaast is in de begroting 2023 hiervoor een bedrag van €400K gereserveerd. In de eerste helft van 2023 wordt een pilot uitgevoerd om de meest efficiënte wijze van omzetting te onderzoeken. In ieder geval is duidelijk, dat ook bij een geautomatiseerde omzetting altijd een handmatige check nodig is. Met een inrichtingenbestand van ruim 15.000 inrichtingen vraagt dit een behoorlijke investering. Voorgesteld wordt daarom om ook voor 2024 een bedrag (€150K) te reserveren voor deze omzetting.

2.6 Het opstarten van de aanbesteding is nodig voor het aflopend contract in 2025

Voor de aanbesteding van het zaaksysteem is een uitstel verkregen van 2 jaar. In september 2025 loopt het contract af. Er dient een nieuwe aanbesteding te worden gedaan voor het zaaksysteem. De daadwerkelijke aanbesteding vindt hoofdzakelijk in 2024 plaats, de invoering vindt plaats in 2025. Voorgesteld wordt om een reservering van €100K als incidentele last op te nemen voor de uitvoering hiervan.

3.1 Omgevingswet: insteek budgetneutraal vanwege krappe arbeidsmarkt herzien?

Ten aanzien van de Omgevingswet was de insteek "budget neutraal, tenzij sprake is van onwenselijke risico's". In deze variant wordt op basis van monitoring meerwerk achteraf via de verrekensystematiek in rekening gebracht. Het dagelijks bestuur vraagt het algemeen bestuur of het wenselijk is om dit uitgangspunt te herzien. De krappe arbeidsmarkt zorgt er namelijk voor dat ad hoc inspelen op een toegenomen vraag niet mogelijk is. Gaandeweg meegroeien naar een passend uitvoeringsniveau is daardoor niet mogelijk op een wijze die de uitvoerings- en milieurisico's voorkomt. In bijgevoegde memo wordt daarom een aantal scenario's uitgewerkt, zodat op basis hiervan een keuze kan worden gemaakt dat als richtsnoer wordt gebruikt.

3.2 Opname 7 % vooraf of reservering prognose in eigen begroting deelnemer?

Het dagelijks bestuur stelt voor om zekerheidshalve in de begroting 2024 7% extra budget op te nemen. Daarmee kan de formatie op orde worden gebracht en start de werving van extra personeel nog in 2023 zodat de formatie zo snel mogelijk op de minimaal 7% extra benodigde capaciteit kan worden gebracht.

Een alternatieve keuze is om een reservering op te nemen in de eigen begroting die vervolgens ingezet wordt ten behoeve van een begrotingswijziging. De eigenaren

	<p>adviseren om de verwachte impact in 2023 nader te onderzoeken en op te nemen in het jaarprogramma 2024 en vervolgens in een begrotingswijziging. In bijgevoegde memo zijn de voor- en nadelen van beide varianten uitgewerkt.</p> <p><i>4.1 De raden en staten worden verzocht om een zienswijze te geven</i> Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting 12 weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden aan raden/staten voor een zienswijze. De ingediende zienswijzen worden behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 3 juli. Hierna worden raden/staten via een brief op de hoogte gesteld van het oordeel over de ingediende zienswijzen en de eventuele conclusies die daaraan worden verbonden. De stukken worden vervolgens ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur t.b.v. de vergadering van 4 september.</p> <p><i>4.2 De aanbiedingsbrief wordt <u>gelijktijdig</u> aan de colleges en griffies gestuurd</i> Via bijgaande conceptbrief wordt de begroting gelijktijdig aangeboden aan de colleges en de raden en staten. Volgens de Drentse afspraken dient het dagelijks bestuur namelijk voor 15 april de ontwerpbegroting aan de raden en staten. De ontwerpbegrotingswijziging wordt toegelicht in de regionale zomermarkten GR.</p>
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwerpbegroting 2024 RUD Drenthe - Concept aanbiedingsbrief begroting 2023 / 2024 colleges - Memo impact begroting door invoering Omgevingswet
Communicatie	

Besluit: